

Introducció a la Ciutat Contemporània

Codi: 106928

Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Gestió de Ciutats Intel·ligents i Sostenibles	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Francisco Manuel Muñoz Ramirez

Correu electrònic: franc.munoz@uab.cat

Equip docent

Esteve Dot Jutglà

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits específics per a cursar aquesta assignatura

Objectius

L'assignatura recull els objectius generals de la matèria de Geografia Urbana del Grau de Gestió de Ciutats Intel·ligents i Sostenibles. Té per objectiu principal proveir, a nivell introductori, els elements per a la comprensió i l'anàlisi del procés d'urbanització contemporani. D'aquesta manera, s'oferiran a l'alumnat els instruments per comprendre la ciutat com a configuració socioespacial resultant de les dinàmiques demogràfiques, econòmiques, ambientals, culturals i polítiques de les societats contemporànies.

Els principals temes tractats seran els següents:

- Introducció a l'estudi de la morfologia urbana i els sistemes urbans. Principals tendències del procés d'urbanització contemporània: l'expansió i integració de les xarxes urbanes, la dispersió de la urbanització i la difusió dels usos urbans sobre el territori.

- La població urbana. Processos de transició demogràfica a les societats contemporànies i la seva relació amb el procés d'urbanització. Conceptes bàsics relatius a l'estructura i els components del creixement de la població (relació del moviment natural i les migracions amb el fenomen urbà).

- La ciutat com a ecosistema, assenyalant el seu caràcter heterotròfic i la seva relació amb el consum de recursos i d'energia.

-Economia urbana. Relació entre el procés d'urbanització i la producció, distribució i consum de béns i serveis. Dinàmiques d'industrialització i terciarització, pas dels processos de producció i consum fordistes als postfordistes.

-Societat urbana. Formes de vida i socialització, estructura dels grups socials, relacions i distribució sobre el territori, renda del sòl i segregació urbana.

-La ciutat com a espai de reproducció col·lectiva: habitatge, serveis, mobilitat i transport. La noció del Dret a la Ciutat.

-Govern urbà. Organització institucional (govern local, administracions metropolitanes, administracions sectorials, relació amb d'altres nivells de l'administració), polítiques urbanes i planejament territorial i urbanístic.

Resultats d'aprenentatge

1. CM07 (Competència) Identificar i resoldre problemes urbans en equip.
2. KM10 (Coneixement) Explicar processos territorials i socials urbans utilitzant marcs teòrics i conceptuals rellevants.
3. KM13 (Coneixement) Distingir les fonts estadístiques de dades principals per a l'estudi de la realitat urbana.
4. SM11 (Habilitat) Utilitzar les fonts d'informació rellevants per a l'estudi dels moviments urbans i les pràctiques ciutadanes.

Continguts

L'assignatura comprendrà, a grans trets, el temari següent:

1. La ciutat. Definició, morfologia i problemàtica de la seva delimitació.
2. Les xarxes urbanes. El procés d'urbanització, la metropolitanització i la urbanització extensiva.
3. La població urbana. Definició de la població urbana i rural. Causes i conseqüències del procés d'urbanització de la població.
4. Els recursos. La ciutat com a ecosistema heterotròfic i obert. Energia, recursos i residus. Espais oberts, infraestructura verda i urbanisme climate-proof.
5. Economia urbana. La indústria, el comerç i els serveis a la ciutat.
6. La mobilitat urbana. Patrons territorials, recurrència temporal, motivacions i modes de transport.
7. L'habitatge. Accés, règim de tinença i problemàtica.
8. El mercat del sòl, la renda urbana i la segregació residencial.
9. La planificació territorial. Funcionament i gestió.
10. La planificació urbana. Funcionament i gestió.

El curs s'obrirà amb una sessió introductòria i es tancarà amb una de conclusions. En la sessió introductòria es facilitarà el temari detallat de les sessions.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques dirigides	12	0,48	
Classes teòriques dirigides	25	1	
Treball de camp	13	0,52	
Tipus: Supervisades			
Tutories individuals o en grups reduïts	10	0,4	
Tipus: Autònomes			
Lectures	18	0,72	
Preparació de les proves escrites	15	0,6	
Realització del dossier de pràctiques	30	1,2	

NOTA IMPORTANT: LA METODOLOGIA DOCENT QUE A CONTINUACIÓ S'INDICA POT EXPERIMENTAR ALGUNA MODIFICACIÓ EN FUNCIÓ DE LES RESTRICCIONS A LA PRESENCIALITAT I ALTRES PRESCRIPCIONS QUE PUGUIN ESTABLIR LES AUTORITATS SANITÀRIES. Les activitats que no es

puguin fer presencialment s'adaptaran a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els exercicis, projectes i classes teòriques es realitzaran a través d'eines virtuals, com tutorials, vídeos, sessions de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

La durada prevista del curs és de 12-13 setmanes i s'organitzarà al voltant de tres tipus de sessions de treball:

-12 sessions de caràcter teòric (TE) de 2 hores de durada cada una. En cada una d'aquestes sessions el professor facilitarà una presentació en format ppti recomanarà diverses lectures relatives al temari tractat. Es propiciarà la participació de l'alumnat a través de preguntes i debat. Aquestes sessions seran impartides pels professors Oriol Nel·lo i Carles Donat.

-12 sessions de caràcter pràctic (PAUL) d'1 hora de durada cada una. La professora proposarà un exercici pràctic vinculat a la temàtica plantejada en la sessió teòrica desenvolupada durant la setmana.

-3 sortides de camp (PCAM) de 3-4 hores cada una. Aquestes sortides de camp es realitzaran, en principi, en diverses localitats de la regió metropolitana de Barcelona i tindran per objectiu el coneixement directe de la gestió dels serveis i els béns comuns urbans.

Totes tres sessions comportaran en el seu conjunt 50 hores d'activitats presencials.

S'utilitzarà el Campus virtual com a mitjà de comunicació entre el professorat i l'alumnat. En el campus, l'alumnat trobarà el temari complet de l'assignatura, les presentacions ppt de les sessions teòriques, els plantejaments de les pràctiques, materials docents i d'altres informacions.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació dels continguts teòrics	40%	4	0,16	KM10
Pràctiques a l'aula i elaboració dossier	40%	12	0,48	CM07, KM13, SM11
Treball de camp i participació debats	20%	11	0,44	CM07

NOTA IMPORTANT: En cas que les activitats d'avaluació no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

L'avaluació de l'assignatura serà de tipus continu i constarà de tres elements:

a) Dos examens parcials sobre el contingut de les lliçons teòriques. Aquests examens es realitzaran a la meitat i al final de semestre. Representen el 40% de la nota final (20%+20%).

b) Un dossier de pràctiques que caldrà anar lliurant a mesura que aquestes avancin de la manera que oportunament s'indicarà. El dossier integrarà els resultats de cada una de les pràctiques realitzades per l'alumnat en les sessions de pràctiques a l'aula i com a treball autònom. El dossier representa el 40% de la nota final.

c) La participació en el treball de camp i en els debats a l'aula. Representarà el 20% de la nota final.

Per superar l'assignatura cal:

a) Haver superat els exàmens amb una qualificació mínima de 5.

b) Haver lliurat el dossier de pràctiques i haver obtingut una qualificació mitjana d'aquestes pràctiques no inferior a 5.

c) Haver participat de manera regular a totes les activitats del curs (lliçons TE, PAUL i PCAM). L'assistència a les lliçons teòriques, les pràctiques i el treball de camp és obligatòria. En els casos excepcionals d'absència caldrà lliurar al professorat l'oportuna justificació.

Qualificació:

La qualificació final de l'assignatura resultarà de la mitjana ponderada de cada una de les evidències d'avaluació: exàmens (50%), pràctiques (40%) i participació (10%). Consistirà en una qualificació entre 0 i 10. Per aprovar l'assignatura cal haver obtingut una qualificació mínima total de 5.

Reavaluació:

a) Els exàmens i les pràctiques seran reavaluables de la forma i en les dates que oportunament s'indicarà.

b) Per optar a la reavaluació cal haver participat d'antuvi, de forma activa, en les proves d'avaluació i lliurat els materials de les pràctiques.

c) En la reavaluació la nota màxima que pot obtenir-se per a cada una de les proves reavaluades serà de 5.

Nota important sobre la part pràctica de l'assignatura:

La part pràctica de l'assignatura s'organitza en la forma d'una sèrie d'exercicis pràctics que seran elaborats en grup i aprofitant el temps de classe per tal de minimitzar el temps de treball fora de les hores lectives. El funcionament d'aquesta part de la matèria serà com segueix:

- Les pràctiques estan dissenyades per poder fer-se durant l'horari lectiu de classe. Tot i això, i pensant en possibles problemes de força major, els grups tindran tota la setmana lectiva per a entregar la pràctica. Tota vegada s'hagi començat la pràctica següent, no serà ja possible entregar la pràctica anterior si no s'ha presentat i serà avaluada com 'no presentat'. Per tant, no és possible entregar pràctiques fora del termini setmanal establert per a la seva elaboració.

- Per tal d'aprovar aquesta part pràctica de l'assignatura caldrà haver presentat totes les pràctiques sense excepció.

Ús de la Intel·ligència Artificial, IA:

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Alumnat no avaluable:

En cas que no es faci cap lliurament, no s'assisteixi a cap sessió de pràctiques ni de treball de camp, ni es faci cap examen, la nota corresponent serà "no avaluable". En cas que no es realitzin una activitat de reavaluació

-examen, pràctica o treball de camp- la nota obtinguda per aquesta activitat serà de 0, no serà reavaluable i així constarà en la mitjana ponderada.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Matrícules d'honor:

Les matrícules d'honor es concediran als qui obtinguin una nota superior o igual a 9,5 a cada part, fins al 5% dels matriculats segons ordre descendent de la nota final. A criteri del professorat també se'n podran concedir en d'altres casos.

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

La bibliografia de cada una de les parts del curs es comunicarà oportunament.

Programari

El programari habitual en l'assignatura serà el paquet de Microsoft Office i un o varis programaris SIG que estaran disponibles per l'alumnat.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	611	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	612	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	61	Català	primer quadrimestre	matí-mixt